

**ANKARA GEVHER NESİBE SAĞLIK EĞİTİM
ENSTİTÜSÜNDE ÖĞRENCİLERİN AD ALMALARI
ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME**

Ad verme geleneği içinde aile büyüklerinin sevilen kişilerin, dini-millî varlık ve unsurların yerini ve önemini korumakta olduğu gerçeği de her şeye rağmen yaşayışını sürdürmektedir.

Ali YAKICI

Türk gelenek ve göreneklere içerde "ad alma"nın önemli bir yeri vardır. Kültürel değerlere ve içinde bulunulan ortama göre, önceleri daha çok kahramanlık ölçüsüne bağlı olarak verilen adlar, sonradan toplum için gösterilen yararlılıklar, iş ve becerilere göre ağırlık kazanmış, günümüzde ise farklı bir görünüm almıştır. Bu farklılaşmada coğrafi değişimler gibi bazı faktörlerin yanı sıra kültür değişimleri önemli rol oynamıştır.

Bu sınırlı çalışmamızda, ad verme geleneğinin geneli hakkında bir yargıya varmak elbette mümkün değildir. Böyle bir işleme varmak ancak toplumun çeşitli kesimlerinden toplanan geniş çaplı malzemenin değerlendirilmesiyle olur. Halbuki biz burada, mütevazî bir okulun, Ankara Gevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsü'nün 1988-1990 dönemi öğrencilerinin ad alışlarının genel bir tasnif içinde dökümünü vermeye çalıştık.

A) AİLE BÜYÜĞÜ VE SEVİLEN KİŞİLERLE İLGİLİ OLARAK ALINAN ADLAR

1 — Aile Büyükleri ve Aileden Ölen Kişilerin Adları.

a) Dede Adı: Veli Öter (Antalya-Serik), Mehmet Şentürk (Burdur-Gölnhisar), Abdurrahman Akçomak (Denizli-Çal-Ortaköy), Ahmet Ercan (Siirt-Şırnak), Musa Dinç (Diyarbakır-Çınar-Aşağıkonak), İbrahim Koç (Samsun-Terme-Akçağün), Veli Doğrul (Konya-Hadim-Balcılar), Ali Türkmen

(Ordu), Ahmet Buyruk Mehmet Dünya, Yusuf Ali Hızlı (Isparta-Yalvaç).

b) Dedenin Annesinin Adı: Hayriye Canbolat (Edirne-Keşan).

c) Babaanne Adı: Ümmügülsüm Erden (Konya-Ereğli), Gülsüm Alıcı (Konya-Başkuyu), Fatma Şahin (Adıyaman), Şerife Bağcı (Antalya-Korkuteli), Fatma Baltuk (Kars-Susuz), Kadriye Şekerler (Denizli), Sıdika Çulcuoğlu (Şanlıurfa-Birecik), Fatma Kır lak (Zonguldak-Ereğli), Hatice Balcı (Ankara), Fatma Çam (Gaziantep), Gülizar Hancı (Trabzon), Emine Durmuşoğlu (Ordu - Perşembe-Boğazcık).

d) Banaannenin Annesinin Adı: Ayşe Özdemir (Niğde-Altınhisar), Ayşe Uz (Eskişehir-Sivrihisar-Zey), Hamide Ertan (Zonguldak-Safranbolu), Ayşe Altunbilek (Artvin-Yusufoğlu), Fatma Özbent (Muğla-Yatağan).

e) Anneanne Adı: Pembe Dere (Muğla-Milas), Mesude Uluşen (Ankara),

f) Babanın Anneannesinin Adı: Emine Kılıç (Samsun-Lâdik).

g) Babanın Amcasının Adı: Hüseyin Kartal (Denizli-Acıpayam-Serinhisar), Ömer Gürsoy (Ordu).

h) Babanın Halasının Adı: Fatma Eker (Muğla-Fethiye).

ı) Babanın Teyzesinin Adı: Ayşe Karaca.

i) Annenin Anneannesinin Adı: Ayşegül Canbaz (Çankırı-Orta).

j) Annenin Halasının Adı: Saliha Yön (Samsun-Çarşamba).

k) Annenin Teyzesinin Adı : Şevkiye Kaya (Burdur-Kemer).

l) Ölen Ağabeyin Adı : Erdoğan Korkmaz (Kırşehir-Kaman-Karakaya).

m) Ölen Ablanın Adı : Nuray Şimşek (İçel-Tarsus).

n) Amcanın Kızının Adı : Sabahat Ekinci (Ankara-Şereflikoçhisar-Palazobası).

o) Hala Adı : Hüsne Kabalcı (Kahramanmaraş-Andırın-Dırdıbtılı), Naim Kartal (Denizli-Serinhisar), Şemsi Avcı (Nevşehir-Hacıbektaş-Köşektaş), Sadife Yurttaş (Konya-Akşehir-Alayurt).

ö) Halanın Ölen Kızının Adı : Hamiyet Balgıç (Bolu-Kıbrısçık-Yazıcı).

p) Halanın Görümcesi : Cavide Çoban (Ankara-Polatlı-Girmeç).

r) Dayı Adı : Arif Doğan (Kahramanmaraş).

s) Dayının Kızının Göbek Adı : Emine Türkoğlu (Samsun).

ş) Teyzenin Adı : Taliye Gültekin (Ordu-Fatsa-Yalıköy).

2 — Ailece Sevilen Kişilerin Adları:

a) Dedenin Çok Sevdiği Arkadaşının Adı : Hakkı Alptekin (Rize).

b) Babanın Komutanının Adı : Nihat Kılıç (Kayseri-Pınarbaşı).

c) Babanın Albayının Hanımının Adı : Azize Köksal (Artvin-Ardanuç-Ekşinar).

d) Babanın Asker Arkadaşının Adı : Hasan İlyas Taşpınar (Konya-Ermenek), Ali Dede (Kırşehir-Akpınar).

e) Babanın Arkadaşının Oğlunun Adı : Sedat Dursun (Bingöl-Servi-Genç).

f) Babanın Arkadaşının Kızının Adı : Sibel Küçer (Bursa), Serpil Bahar (Niğde-Bor-Kemerhisar), Leyla Otlatmaz (Çorum-Mecitözü).

g) Babanın Arkadaşının Nişanlısının Adı : Fatma Birsen İspir (Kahramanmaraş-Andırın-Çiçekli).

h) Babanın Sevdiği Öğrencinin Adı : Semra Taş (Erzurum-Aşkale-Topalçavuş).

ı) Annenin Öğrencisinin Adı : Ayşun Ön (Trabzon-Vakıfkebir-Çarşıbaşı).

i) Ağabeyin Sevdiği Kızın Adı : Gülbeyaz Kırbaş (Kahramanmaraş-Andırın-Çokak).

j) Ablanın Arkadaşının Adı : Şahinaz Ulutürk (Yozgat-Boğazlıyan-Yenifakılı).

k) Amcanın Asker Arkadaşının Adı : Necati Elmacı (Amasya-Göynücek).

l) Bir Akrabanın Babasının Adı : Osman Karahan (Kayseri-Tomarza-Kapukaya).

m) Sevilen Bir Aile Dostunun Adı : Seyfettin Demir (Kırşehir), Aysel Özarslan (Kahramanmaraş).

n) Komşunun Paşasının Adı : Önder Kahveci (Amasya).

o) Komşu Kadının Adı : Naciye Çevik (Burdur-Yeşilova).

ö) Komşunun Kızının Adı : Cemile Dalgıç (Ordu).

p) Sevilen Bir Doktorun Adı : Birsen Durusoy (Yozgat-Çekerek-Kadışehir), Nezahat Öztürk (İzmir-Kiraz), Ahmet Ersan Karaman (Konya-İlgın-Bulcuk).

r) Ebe Hanımın Annesinin Adı : Hatice Tunç (Amasya-Taşova).

3 — Aile Büyükleri ve Sevilen Kişilerin İstekleri Üzerine Verilen Adlar :

a) Ailenin İsteği : Murat Yılmaz (Kars-Hanak-Koyunpınarı), Muammer Özvural (Manisa-Sarıgöl-Ahmetağa), Hakime Sesigür (Amasya), Aysel Yılmaz (Kahramanmaraş-Elbistan-Çiçek), İhsan Şeker (Sivas-Bedirli), Handan Bulut (Adana-Kozan-Çukurören).

b) Dedenin İsteği : Zümrüt Bilgin (Manisa-Demirci-Saraycık-Kofurlu), Emine Birsen Yıldız (Uşak), Süheyla Surmutu (Amasya-Gümüşhacıköy-Gümüş), Mesut Diler (Adana-Osmaniye), Yıldız Akpil (Ankara-Polatlı), Zafer Yanık (Aydın-Kuyucak), Sezai Gürdal (Tokat-Erbaa-Çatılı), Fahriye Demir (Muğla-Fethiye).

c) Babaannenin İsteği : Serap Bayram (Çankırı-Ilgaz-Belören).

d) Babaannenin Annesinin İsteği : Birsen Baysal (Adana-Kozan).

e) Babanın İsteği : Tulis Kahraman (İzmir), Melahat Alagöz Demirbaş (Artvin-Şavşat), A. Serdar Karakoyunlu (Şanhurfa).

f) Babanın Amcasının İsteği : Nüfer Elmalı (Yozgat).

g) Annenin İsteği : Hatice Özdemir (Çankırı), Asiye Ayar (Sinop), Ayşe Kiran (Zonguldak-Karabük), Nuray Tuzak (Balıkesir-Balya-Değirmandere), Mülkinaz Koşan (Edirne-Uzunköprü), Hülya Yener (Aydın-Nazilli), Filiz Can (Eskişehir-Çifteler).

h) Amcanın İsteği : Bedri Tuğra (Bingöl-Solhan), Gülser Koparan (Burdur-Gölhisar).

ı) Halanın Kızının İsteği : Gülşen Yeşilyurt (Amasya-Gümüşhacıköy).

i) Dayının İsteği : Ülkü İyiliksever (Amasya-Taşova-Balıca).

j) Yengenin İsteği : Leyla Yılmaz (Kars-Selim).

k) Komşunun İsteği : Asuman Uyarer (Kars), Özcan Ertek (Erzurum).

m) Komşunun Oğlunun İsteği : Ayhan Makal (Burdur-Yeşilova).

n) Ev Sahibinin Kızının İsteği : Ahmet Karaerkek (Tokat-Tekneli).

o) Köyden Bir Büyüğün İsteği : Cevriye Şahin (Ankara-Polatlı).

ö) Hocanın İsteği : Meryem Saban.

p) Hemşirenin İsteği : Dürdane Yıldırım (Sivas-Kangal-Sarıpınar).

4 — Toplumda İz Bırakan Kişilerin adları :

a) Kadı Burhaneddin'in Adı : Burhaneddin Aydın (Diyarbakır-Bismil-Sarıköy).

b) Sanatçı Belgin Doruk'un Adı : Belgin Bilen (Kırklareli-Pınarhisar).

c) Sanatçı Devlet Devrim'in Adı : Devlet Çıtırıkaya (Sivas-Şarkışla).

d) Dönemin Ünlü Bir Sanatçısının Adı : Handan Katı (Elazığ).

e) Dönemin Cumhurbaşkanı'nın Soyadı : Sunay Tarakçı (Kahramanmaraş-Göksun-Karaahmet).

f) Siyasetçi Bülent Ecevit'in Adı : Bülent Ulutaş (Sivas-Gemerek-Yeniçubuk).

g) Dönemin Tokat Valisinin Adı : Recai Yaşar (Tokat-Pazar-Tatar).

h) Dönemin İlçe Kaymakamının Adı : Vural Alkan (Kahramanmaraş-Afşin).

ı) Dönemin Belediye Başkanının Adı : Süha Oktay (Manisa).

i) Dönemin Ünlü Bir Futbolcusunun Adı : Mesut Kalayoğlu (Çorum-İskilip).

B) DİNİ - MİLLİ - TARİHİ AD VE UNSURLARDAN ALINAN ADLAR

1 — Dini Adlar

a) Allah'ın Lutf u İhsanından Dolayı : Lütfi İhsan Koç (Sivas-Eskiköy).

b) Kur'an'dan Alınan Adlar : Şakir Bircan (İçel-Gülnar), Hikmet Demir (Kars-Arpaçay-Duraklı), Belkıs Ergören (Gaziantep).

c) Peygamber Adı Olduğu İçin : Ahmet Yelliler (Diyarbakır), Mehmet Kaya (Kahramanmaraş-Afşin), Davut Köşger (Kahramanmaraş-Andırın-Kazık), İsmail Kaya (Malatya-Hekimhan).

d) Peygamberin Sıfatlarından Olduğu İçin : Emin Koçak (Sivas-Hanlı).

e) Hz. Muhammed'in Kızının Adı : Fatma Ersol (Ankara-Nallıhan), Fadime Büyüktekin (Karaman).

f) Hz. Muhammed'in Amcasının Adı : Talip Erden (Artvin-Yusufeli-Yağcılar).

g) Hz. Muhammed'in Torununun Adı : Hüseyin Yılmaz

h) Hz. Osman'ın Adı : Osman Oğdaş (Samsun-Kavak-Çalbaş)

ı) Hz. Ali'nin Adı : Ali Yıldırım (Kırşehir-Mucur-Budakköy).

i) Hutbe Duasından : Muhsin Bal (Tokat).

j) Cennetle İlgili Unsurlardan Alınan Adlar : Huri Bekaroğlu (Ankara-Bey pazarı).

2 — Milli - Tarihi Adlar

a) Hakan Adı : Orhan Altunel (Sinop).